Parlamentul European
2024-2029

Comisia pentru pescuit

2025/2011(INI)

22.4.2025

PROIECT DE RAPORT

referitor la metodele de gestionare a pescuitului pentru protejarea speciilor sensibile, combaterea speciilor invazive și asigurarea unor beneficii pentru economiile locale
(2025/2011(INI))

Comisia pentru pescuit

Raportor: André Rodrigues

CUPRINS

Pagina

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....3

EXPUNERE DE MOTIVE.....7

ANEXĂ: ENTITĂȚILE SAU PERSOANELE DE LA CARE RAPORTORUL A PRIMIT CONTRIBUȚII.....9

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la metodele de gestionare a pescuitului pentru protejarea speciilor sensibile, combaterea speciilor invazive și asigurarea unor beneficii pentru economiile locale (2025/2011(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 43,

– având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind politica comună în domeniul pescuitului (PCP)[1],

– având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului din 20 noiembrie 2009 de stabilire a unui sistem comunitar de control pentru asigurarea respectării normelor politicii comune în domeniul pescuitului[2],

– având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive[3] (Regulamentul SAI),

– având în vedere Convenția internațională a pentru controlul și gestionarea apelor uzate și a sedimentelor navelor,

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru pescuit (A10-0000/2025),

A. întrucât UE recunoaște de mult timp importanța pescuitului sustenabil și a metodelor de gestionare a pescuitului pentru conservarea biodiversității marine, protejarea speciilor sensibile, sprijinirea economiilor locale și garantarea securității alimentare;

B. întrucât speciile alogene invazive (SAI) constituie unul dintre factorii determinanți ai pierderii biodiversității, au un impact negativ asupra pescuitului, a acvaculturii și a funcțiilor ecosistemice și pot dăuna sănătății umane și biosecurității;

C. întrucât UE a adoptat mai multe măsuri pentru a cartografia și a contracara răspândirea SAI, în special Regulamentul SAI, stabilind o listă a speciilor de interes pentru Uniune și aplicând măsuri de control;

D. întrucât Rețeaua europeană de informare cu privire la speciile alogene (EASIN) monitorizează în prezent 12 423 de specii alogene în diferite medii, dintre care 1 440 (11,6 %) sunt specii marine; întrucât, în 2019, 53 % din coastele maritime ale Europei se aflau sub presiunea SAI, cu variații regionale semnificative: 33 % în Marea Baltică, 100 % în Marea Neagră, 98 % în Marea Mediterană și 25 % în Atlanticul de Nord-Est;

[1] JO L 354, 28.12.2013, p. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj.
[2] JO L 343, 22.12.2009, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1224/oj.
[3] JO L 317, 4.11.2014, p. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1143/oj.

E. întrucât schimbările climatice, în special încălzirea oceanelor, și intensificarea circulației mărfurilor și a persoanelor sunt vectori esențiali pentru introducerea SAI și le pot intensifica impactul asupra speciilor sensibile, a ecosistemelor și, prin urmare, a activităților de pescuit;

F. întrucât combaterea SAI necesită, de asemenea, măsuri serioase la nivel internațional; întrucât Convenția privind diversitatea biologică (CBD) recunoaște SAI drept problemă transversală, iar Cadrul mondial pentru biodiversitate de la Kunming-Montreal (GBF) urmărește să reducă introducerea și stabilirea SAI cu cel puțin 50 % până în 2030,

Speciile sensibile: indicatori de reziliență a oceanelor

1. subliniază rolul unic jucat de speciile sensibile ca indicatori ai stării ecosistemelor marine, precum și beneficiile de mediu, economice și sociale care decurg din protecția și conservarea lor;

2. îndeamnă Comisia și statele membre să promoveze metode de gestionare a pescuitului care să pună pe primul loc conservarea speciilor sensibile, inclusiv prin punerea în practică în mod corespunzător a obiectivelor UE privind zonele marine protejate și prin consolidarea protecției habitatelor critice;

3. invită Comisia și statele membre să utilizeze pe deplin instrumentele PCP, în special măsurile tehnice de abordare a interacțiunilor în domeniul pescuitului și de îmbunătățire a protecției speciilor sensibile;

4. reamintește importanța datelor colectate în temeiul PCP pentru a identifica în mod adecvat impactul pescuitului asupra speciilor sensibile;

5. evidențiază importanța de a consolida ocrotirea și refacerea speciilor sensibile în toate propunerile legislative pertinente, care să nu se limiteze la cele direct legate de PCP;

Speciile invazive: *amenințări la adresa oceanelor și a economiei noastre*

6. subliniază că SAI periclitează pescuitul și acvacultura, biodiversitatea și ecosistemele marine indigene, afectând astfel veniturile pescarilor și ale comunităților costiere;

7. reamintește că în UE sunt strict reglementate 88 de SAI, și anume 47 de specii de animale și 41 de specii de plante de interes pentru Uniune;

8. regretă că lista actuală a speciilor de interes pentru Uniune nu recunoaște pe deplin amenințarea SAI la adresa pescuitului, a acvaculturii și a mediului marin din UE – în prezent, doar două specii marine (*Plotosus lineatus* și *Rugulopteryx okamurae*) sunt prezente în listă; solicită îmbunătățirea sa pe baza unor avize științifice și a unor evaluări de risc actualizate;

9. regretă lipsa unor programe speciale de monitorizare a SAI marine și solicită îmbunătățirea metodelor de monitorizare și armonizarea indicatorilor în întreaga UE, precum și creșterea sprijinului tehnic și financiar;

10. recomandă să se stabilească o metodologie de determinare a pragurilor pentru toate regiunile și subregiunile marine europene, precum și valorile aferente, ținând seama de

impactul asupra pescuitului, de capacitatea de gestionare a căilor de introducere și de necesitatea de a asigura aplicarea Convenției pentru managementul apelor de balast și de a pune în practică orientările privind depunerea de organisme vegetative pe coca navelor;

11. accentuează posibilele legături dintre SAI introduse în ecosistemele terestre și de apă dulce și cele din oceane și mări, precum și impactul lor asupra pescuitului și a acvaculturii; invită Comisia să elaboreze o strategie cuprinzătoare pentru a aborda problema;

12. subliniază că o metodă globală, preventivă și multivectorială de gestionare pe bază de căi de introducere constituie o prioritate absolută în combaterea eficace a speciilor alogene marine; încurajează statele membre să recurgă într-o mai mare măsură la analiza prospectivă și la noile tehnologii, cum ar fi eADN, inteligența artificială și monitorizarea automată, precum și la pescari, la comunitățile costiere și la știința cetățenească drept mijloace prin care se acordă prioritate SAI noi, emergente și cu risc ridicat pentru pescuit și acvacultură;

13. îndeamnă statele membre să-și consolideze comunicarea, coordonarea și cooperarea astfel încât să pună în aplicare măsuri de reacție rapidă pentru depistarea timpurie și eradicarea rapidă a SAI marine, precum și să gestioneze speciile deja răspândite pe scară largă;

14. subliniază că Marea Mediterană, în special, este un focar care adăpostește mai multe SAI decât orice altă mare la nivel global, cu un impact semnificativ asupra sectoarelor pescuitului și acvaculturii, necesitând astfel o atenție deosebită;

15. evidențiază importanța sistemului de notificare EASIN, cu precădere pentru semnalarea timpurie și cuprinzătoare a noilor depistări, a măsurilor de eradicare și a depistărilor efectuate de controalele oficiale; îndeamnă statele membre să îmbunătățească sistemul furnizând informații suplimentare, în special date de distribuție, mai ales cu ajutorul informațiilor oferite de pescari;

16. reamintește dimensiunea internațională a SAI, recomandă UE să își consolideze acțiunile în această privință prin organizațiile regionale de gestionare a pescuitului, în contextul CBD și al GBF, și solicită UE să intensifice schimburile de cunoștințe colaborative și de învățare reciprocă cu alte țări;

Perspective și provocări pentru comunitățile costiere

17. evidențiază că SAI au un impact negativ considerabil asupra pescuitului, a acvaculturii, a comunităților costiere și a altor activități economice; consideră că este esențial să se țină seama de consecințele lor sociale, economice și culturale mai ample, dincolo de pierderea biodiversității și de impactul asupra ecosistemelor, pentru a preveni în mod eficace noi invazii și a pune în aplicare cu succes măsuri de atenuare;

18. solicită organizarea unor campanii de sensibilizare pentru a informa și a implica pescarii, părțile interesate din sectorul pescuitului și publicul larg cu privire la introducerea, detectarea și impactul SAI;

19. solicită sprijin financiar pentru protejarea ecosistemelor marine și conservarea speciilor sensibile, precum și sisteme de informare, monitorizare și alertă timpurie pentru SAI la nivel regional și național și la nivelul UE, având în vedere impactul pozitiv atât asupra pescuitului, cât și a conservării biodiversității;

20. reamintește Comisiei că regiunile ultraperiferice servesc drept zone de siguranță importante pentru speciile marine sensibile, fiind, în același timp, foarte vulnerabile la SAI; solicită să se recunoască importanța de a ocroti aceste specii sensibile și de a combate SAI în regiunile sus-menționate și subliniază potențialul ecoturismului sustenabil ca mijloc de protejare a ecosistemelor marine, oferind totodată beneficii directe sectoarelor pescuitului și acvaculturii;

°

° °

21. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.

EXPUNERE DE MOTIVE

Prezentul raport abordează provocările esențiale și interconectate legate de protejarea speciilor marine sensibile, combaterea amenințării tot mai mari reprezentate de speciile alogene invazive (SAI) și garantarea contribuției pozitive a acestor măsuri la economiile locale, în special în sectoarele pescuitului și acvaculturii.

Deși ia act de angajamentul de lungă durată al Uniunii Europene față de gestionarea sustenabilă a pescuitului și de rolul său în conservarea biodiversității marine, protejarea speciilor vulnerabile, sprijinirea comunităților costiere și garantarea securității alimentare, raportul constată, de asemenea, că sunt disponibile mult mai puține date referitoare la răspândirea și la pericolele SAI marine în UE și în statele membre decât în cazul prezenței lor în alte ecosisteme.

Raportul subliniază rolul esențial al speciilor sensibile drept indicatori esențiali ai stării de sănătate a ecosistemelor marine, precum și valoarea intrinsecă a ocrotirii lor pentru mediu, economie și societate. Comisia și statele membre sunt îndemnate să acorde prioritate conservării acestor specii prin metode solide de gestionare a pescuitului, prin punerea în aplicare deplină a obiectivelor privind zonele marine protejate și prin consolidarea protecției habitatelor critice.

Raportul subliniază, de asemenea, necesitatea de a utiliza pe deplin instrumentele disponibile în temeiul politicii comune în domeniul pescuitului (PCP), în special Regulamentul privind măsurile tehnice, pentru a atenua interacțiunile dintre pescuit și speciile sensibile, accentuează importanța datelor colectate în contextul PCP pentru evaluarea exactă a impactului pescuitului și solicită ca ocrotirea și refacerea speciilor sensibile să fie incluse în toate propunerile legislative pertinente.

Luând act de lista actuală a SAI de interes pentru Uniune, în raport se exprimă totuși regretul cu privire la faptul că lista nu reflectă în mod adecvat amenințarea semnificativă reprezentată de SAI la adresa mediului marin al UE și se solicită îmbunătățirea sa urgentă pe baza celor mai recente dovezi științifice și evaluări ale riscurilor.

Mai mult, raportul subliniază deficiențele programelor specifice de monitorizare a SAI marine și pledează pentru metode de monitorizare mai bune și indicatori armonizați în întreaga UE. Raportul recomandă elaborarea unor metodologii de determinare a pragurilor pentru toate regiunile marine europene și stabilirea valorilor aferente, ținând seama de capacitatea de gestionare a căilor de introducere și de asigurarea efectivă a respectării Convenției privind apele de balast.

În plus, în raport se reliefează și măsura tot mai mare în care schimbările climatice și intensificarea circulației la nivel global facilitează introducerea și răspândirea SAI, agravându-le astfel impactul asupra speciilor și a ecosistemelor sensibile, cu consecințe directe asupra activităților de pescuit.

În cele din urmă, raportul recunoaște dimensiunea internațională a provocării SAI și angajamentul UE în cadrul Convenției privind diversitatea biologică (CBD) și al Cadrului mondial pentru biodiversitate de la Kunming-Montreal (GBF).

Ultima secțiune se axează pe perspectivele și provocările pentru comunitățile costiere. Se

subliniază că SAI nu numai că dăunează biodiversității, ci afectează și pescuitul, acvacultura și alte activități economice, sociale și culturale, accentuând necesitatea unei înțelegeri cuprinzătoare a impactului SAI asupra economiei, a serviciilor ecosistemice și a biodiversității pentru a preveni în mod efectiv noi invazii și pentru a pune în aplicare măsuri de atenuare.

Printre solicitări se numără organizarea unor campanii de sensibilizare care să vizeze pescarii, publicul larg și părțile interesate pentru a îmbunătăți nivelul de înțelegere a introducerii, a detectării și a impactului SAI, precum și acordarea unui sprijin financiar pentru protecția ecosistemelor marine și a speciilor sensibile și instalarea unor sisteme regionale, naționale și europene de informare, monitorizare și alertă timpurie pentru SAI, recunoscându-le dublul beneficiu: pentru conservarea biodiversității și pentru pescuit.

Ultima parte a raportului recunoaște vulnerabilitatea deosebită a regiunilor ultraperiferice la SAI și importanța speciilor sensibile pentru mediile lor marine, solicitând să se recunoască importanța de a aborda ambele probleme din aceste regiuni și subliniind potențialul turismului ecologic sustenabil de a promova conservarea ecosistemelor marine, cu beneficii directe pentru pescuit și acvacultură.

În concluzie, prezentul raport urmărește să stimuleze acțiunea și solicită o abordare mai integrată, științifică și colaborativă, recunoscând caracterul urgent și complex al acestor provocări interconectate.

ANEXĂ: ENTITĂȚILE SAU PERSOANELE DE LA CARE RAPORTORUL A PRIMIT CONTRIBUȚII

Potrivit articolului 8 din anexa I la Regulamentul de procedură, raportorul declară că a primit contribuții de la următoarele entități sau persoane pentru întocmirea proiectului de raport, înainte de adoptarea acestuia în comisie:

Entitatea și/sau persoana
Ana Cristina Cardoso (PhD), Scientific Officer, European Commission, Joint Research Centre, Directorate D – Sustainable Resources, Unit D.02 Ocean and Water

Lista de mai sus este elaborată sub responsabilitatea exclusivă a raportorului.

În cazul în care în listă sunt identificate persoane fizice prin numele sau funcția lor ori prin ambele elemente, raportorul declară că a transmis persoanelor fizice în cauză Avizul Parlamentului European nr. 484 privind protecția datelor (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), în care sunt stabilite condițiile în care sunt prelucrate datele lor cu caracter personal, precum și drepturile legate de prelucrarea respectivă.